

Elisabeth Husby

Skeive relasjoner eller skeiv litteratur

En skeiv lesing av Maria Kjos Fønns *Kinderwhore*
(2018)

Bacheloroppgave i Nordisk språk og litteratur

Veileder: Silje Haugen Warberg

Mai 2024

Elisabeth Husby

Skeive relasjoner eller skeiv litteratur

En skeiv lesing av Maria Kjos Fønns *Kinderwhore*
(2018)

Bacheloroppgave i Nordisk språk og litteratur
Veileder: Silje Haugen Warberg
Mai 2024

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for språk og litteratur

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

I Maria Kjos Fonn sin første roman *Kinderwhore* (2018) blir vi introdusert til en ung Charlotte Jacobsen, som også er romanens forteller. Romanen følger Charlotte sin reise gjennom traumer og forhold, fram til hun klarer å finne sin vei i livet. Tidligere analyser av romanen har fokusert på nettopp dette med traumer. Jeg ønsker å sette traumene i baksetet og heller utforske Charlotte sine forhold, spesielt de romantiske forholdene hun har til andre kvinner. Hvordan er Charlotte sine forhold med disse kvinnene med på å reflektere hvem Charlotte er, og hvilken posisjon hun er i. Kan *Kinderwhore* regnes som skeiv litteratur, selv om Charlotte aldri kaller seg skeiv? I oppgavens analyser undersøker jeg i forholdene Charlotte har til tre forskjellige kvinner, Fahima, Oda og Kristine, for å se på hva som gjør henne til en skeiv karakter. Analysen gjøres på bakgrunn av skeiv teori og fagkunnskap om hva som defineres som skeive opplevelser. På bakgrunn av analysene argumenterer jeg for at Charlotte sin seksualitet er noe som utvikler seg ved siden av, og ikke som et resultat av, traumene hennes, og at *Kinderwhore* kan leses som representant for en ny utvikling innen skeiv samtidslitteratur.

Abstract

In Maria Kjos Fonn's first novel *Kinderwhore* (2018), we are introduced to a young Charlotte Jacobsen, who is the narrator of the novel. The novel follows Charlotte's journey through traumas and relationships, until she can find her way in life. Prior analyses of the novel have mostly focused on the aspect of trauma. I want to put the traumas in the backseat and try to explore Charlotte's relationships, especially the romantic relationships she has with other women. What can Charlotte's relationships with these women tell us about who Charlotte is, and what position she is in. Can *Kinderwhore* be considered queer literature, even though Charlotte never calls herself queer? In the analysis of this thesis, I explore the relationships Charlotte has with three different women, Fahima, Oda and Kristine, to understand what makes Charlotte a queer character. The analysis will be examined with the use of queer theory and academic definitions of what makes up queer experiences, to show that Charlotte's sexuality develops alongside, and not as a result of, her traumas, and that *Kinderwhore* can be read as a representation of a new development within queer contemporary literature.

Innhold

Innledning	3
Handlingsreferat	4
Problemstilling og metode	4
1.0 Hva er skeiv litteratur	6
1.1 Hva er skeiv litteratur, og hvorfor kan vi definere <i>Kinderwhore</i> som skeiv litteratur	7
1.2 Hva er den skeive opplevelsen?	9
1.3 Skeiv intertekstualitet	10
2.0 Charlottes relasjoner til sine venninner	11
2.1 Fahima: veien til utforsking	12
2.2 Oda: Charlottes lavpunkt	15
2.3 Kristine: Veien videre	17
Men er Charlotte lesbisk?	19
Referanseliste	22

Innledning

Da jeg satte meg ned for å finne ut hva i alle dager jeg skulle skrive om i bacheloroppgaven min, så gikk jeg igjennom flere lister over nominerte til ymse litteraturpriser. Bibliotekets litteraturpris fanget oppmerksomheten min, og mellom *Eg et før eg kjem* (2020) av Kari Anne Bye og *Den siste komle* (2022) av Arild Rossebø, fant jeg *Kinderwhore* (2018) av Maria Kjos Fonn. *Kinderwhore* er den første romanen til Kjos Fonn, gitt ut i 2018, 4 år etter hennes debut med novellesamlingen *Dette har jeg aldri fortalt til noen* (2014). *Kinderwhore* var nominert til Brageprisen, P2-lytternes romanpris og Bokbloggerprisen i 2018, og selvfølgelig Bibliotekets litteraturpris i 2023. Romanen ble et gjennombrudd for Fonn sitt forfatterskap, med realistiske fortellinger om det mørke, dystre og tabubelagte, formulert gjennom et direkte men poetisk språk. Det jeg la merke til mens jeg leste, var at samtidig som *Kinderwhore* er en traumefortelling, så er det også historien om ei jente som utforsker sin seksualitet, og omfavner sin skeivhet uten å egentlig stille spørsmål til det. Hovedpersonen, Charlotte, ender opp i et romantisk forhold med en kvinne, Kristine, men dette er langt ifra den eneste pekeren på at Charlotte er en skeiv karakter. Og det var nettopp det som inspirerte meg. Jeg vil fremme den skeive tematikken som går gjennom hele romanen, selv om romanen ikke blir anerkjent som skeiv hos bokhandlere eller anmeldere. Det burde kanskje endres.

I nyere tid har skeiv litteratur blitt mer vanlig, og det skrives mer direkte om den skeive tematikken. Spesielt ungdomslitteratur og litteratur rettet mot unge voksne har flere skeive romanser, som det fortelles om på lik linje med andre romanser. Skeive lesere setter pris på at de gjennom litteraturen kan finne karakterer de relaterer til, og som de ser seg selv i. Andre lesere leser for å få utfordret sine perspektiver, og for å få et innblikk i noe de oppfatter som *utenfor det normale*. Tidligere har skeiv tematikk vært mer gjemt mellom linjene, og har ikke nødvendigvis blitt anerkjent som skeivt før etter forfatterens død. Noen av Shakespeare sine sonetter faller i denne kategorien, der man i ettertid har sett at de snakker til en yngre mann. Blant norske forfattere er Gunnvor Hofmo den dikteren som har blitt mest anerkjent for sin skeivhet, og sitt bidrag til skeiv litteratur. Jeg skal gå mer inn på Hofmo sin påvirkning på *Kinderwhore* i neste kapittel. Skeiv litteratur skrevet i dette millenniumet er mer tydelig i tematiseringen av skeivhet. Skeive karakterer har oftere definerte legninger, og indre konflikt knyttet nettopp til det å være skeiv. *Kinderwhore* befinner seg et sted mellom disse formene for skeiv litteratur. Skeivheten er tydelig tilstede i flere av Charlotte sine forhold, uten at det blir eksplisitt poengtert eller definert at hun er skeiv.

Handlingsreferat

Romanen er en hardtslående historie om Charlotte Jacobsen, ei jente som vokser opp uten omsorg, omringet av rusmidler og menn som vil henne vondt. Allerede fra første side får vi vite at moren til Charlotte er fraværende, og at Charlotte har ansvar for å ta vare på seg selv (Fonn, 2018, s. 11). Videre viser det seg at Charlotte i tidlig barneskolealder tar mer vare på moren si enn omvendt (Fonn, 2018, s. 12). Charlotte har ingen far hun kan gå til, men anser kjærestene til moren som fedre, selv om de byttes ut med ujevne mellomrom. Charlotte svarer på omsorgssvikten med å utagere på skolen. Selv om hun gjør det bra faglig, så mobber hun medelever, og har et veldig forvridt syn på hvordan barn og kvinner skal være. Men hun har ei venninne, Fahima, som blir som et ekstra hjem for henne. Selv om hun ikke vil la folk komme innpå seg, så vil hun heller være hos Fahima enn hjemme (Fonn, 2018, s. 26).

Som 12-åring blir Charlotte utsatt for overgrep fra sin nye «far». Hun takler det med å låne piller fra moren, og utvikler to personligheter som hjelper henne med å separere seg fra kroppen sin når hun har sex. Vennskapet hennes til Fahima blir ødelagt av Charlotte sin forandring, og ikke lenge etter finner Charlotte ut at hun ikke vil leve lenger, så hun prøver å overdose på sovepillene til moren. Hun overlever, og blir sendt til fosterhjem og barnevernsinstitusjoner, der hun møter Oda, som blir en ny venn for henne. Dette vennskapet og utviklede forholdet fører til mer rusproblemer og overgrepssituasjoner for de begge, og Charlotte avslutter det med å anmelde seg selv og de hun er med til politiet. Hun blir sendt på avrusing, og har endelig en positiv utvikling, der hun prøver å takle problemene sine istedenfor å gjemme dem med rus og sex. Denne positive utviklingen gjør at Charlotte ønsker å fullføre videregående, der hun møter Kristine. Kristine blir viktig for at Charlotte kan utvikle seg videre. Hun er en rolig og rasjonell partner som viser Charlotte hvordan et forhold skal være, og er den personen som klarer å oppmuntre Charlotte til å ta et oppgjør mot overgriperen sin, og anmelde det hun ble utsatt for som 12-åring. Romanen ender med at Charlotte vinner rettsaken, og at hun gradvis, sammen med Kristine, får mer og mer kontroll tilbake over livet sitt.

Problemstilling og metode

Det er tydelig her at hovedtematikken, og det som gjerne blir lagt vekt på med *Kinderwhore* er traumefortellingen. Flere masteroppgaver har blitt skrevet om *Kinderwhore*. En fellesnevner for disse er at alle har sitt fokus på romanen som en traumefortelling. Fra Jennie Pedersen (2021), som går direkte inn på hvordan *Kinderwhore* kan sees i lys av traumeteori, til Ingrid Grande Småge (2021) som diskuterer *Kinderwhore* er som ungdomsroman og

hvordan traumene kan bidra til nyttig læring på ungdomsskolen. Jeg trekker fram disse oppgavene fordi selv om de er ulike, så viser de den dominante lesningen av *Kinderwhore*, den som handler om en jente som blir utsatt for overgrep i ung alder, og må takle traumene sine helt på egen hånd. Alt som skjer i romanen, blir tolket ut ifra dette utgangspunktet. Utforsking av seksualitet blir nevnt i oppgavene, spesifikt utforskingen med Fahima (Pedersen, 2021, s. 6 & Småge, 2021, s. 39). Det blir ikke like mye vektlagt som i denne oppgaven. Når relasjonene blir nevnt så blir de tolket som en identitetsutvikling fra traumene (Småge, 2021, s. 40-41).

Pedersen sin masteroppgave går inn på alle elementene i romanen som er med på å fremme romanen som en traumefortelling. Fra den ujevne strukturen med korte episoder, ellipser, og variasjonen i tempus i verb (Pedersen, 2021, s. 48-50). Gjentakelsen som suser gjennom tankene til Charlotte når hun opplever flashbacks eller prøver å roe seg selv, er også noe Pedersen knytter til traumeteorien (Pedersen, 2021, s. 51). Videre kommer de ulike mestringsstrategiene til Charlotte. Pedersen forstår disse som former for dissosiasjon, som er en traumerespons der kroppen handler uten at hjernen befinner seg i samme virkelighet (Pedersen, 2021, s. 54-55). De mest fremtredende og alvorlige formene for dissosiasjon er de Charlotte kaller *Dukken* og *Maskinen*. Dette er nye personligheter som Charlotte glir inn i når hun har sex (Pedersen, 2021, s. 54-55). *Dukken* er personligheten som kommer fram under overgrep, der Charlotte slutter å snakke, og bare gjør det hun får beskjed om, uten å stille spørsmål (Pedersen, 2021, s. 56). *Maskinen* er mer proaktiv, og er en personlighet Charlotte går inn i for å føle at hun har kontroll (Pedersen, 2021, s. 56). Det er en siste del av dissosiasjonen, den som gjør at Charlotte sliter med å huske ting, og grunnen til at deler av fortellingen er så fragmentert. En siste mestringsstrategi som blir nevnt er den som blir kalt *Hullemaskinen*. *Hullemaskinen* fjerner minner og detaljer, sånn at Charlotte skal slippe å ta stilling til dem (Pedersen, 54-55, 61). Pedersen avslutter oppgaven sin med å forklare hvordan traumeforellinger i nyere tid har blitt mer realistiske, og at traumeteori bidrar til en bedre fagforståelse av hvordan karakterer som Charlotte forholder seg til sine traumer. Likevel har Pedersen funnet ut at traumeteorien ikke avdekker noe ved Charlottes tanke- og handlingsmønster som Charlotte ikke avdekker selv i løpet av romanen (Pedersen, 2021, s. 93-96).

Småge har en litt annen vinkling med sin masteroppgave, der hun ser mer på hvordan *Kinderwhore* kan være en viktig roman i norsk didaktisk arbeid, samtidig som hun går inn på hvordan romanen er en ungdomsroman om vold og traumer (Småge, 2021, s. 14). Småge tar

også opp forsvarsmekanismene til Charlotte. Hun forklarer hvordan *Maskinen* fungerer ved å la Charlotte ha kontroll og derfor unngå å føle på noe som helst under seksuelle interaksjoner. I tillegg trekke Småge inn hvordan *Maskinen* gjorde Charlotte populær blant guttene på skolen, fordi hun tok kontroll og lot dem få det de ville (Småge, 2021, s. 53). Med *Dukken* har Småge en mer symbolsk tolking, hvor hun går dypere på hvordan det med å se ut eller virke som en dukke er gjentatt motiv i romanen også uten at det er snakk om forsvarsmekanismen. Småge skriver at dukken er en metafor for objektiviseringen av kvinner, og peker på hvordan Charlotte begynner å sed på seg selv som et vakkert leketøy som andre kan bruke som de vil uten at hun selv skal få føle på hva hun vil (Småge, 2021, s. 58). Småge utforsker også hvordan *Hullemaskinen* fungerer, og hvordan den tar vekk deler av Charlotte sitt minne, for at hun skal slippe å måtte bearbeide hendelser på egenhånd. Hun ser også muligheten for at *Hullemaskinen* til dels kan skyldes Charlotte sitt rusmisbruk, ettersom rus også kan påvirke hukommelsen negativt (Småge, 2021, s. 50). Småge konkluderer oppgaven sin med å peke på hvordan *Kinderwhore* kan brukes didaktisk på ungdomstrinnet, og hvordan lærere også kan lære av romanen, for å bedre forholde seg til elever i lignende situasjoner til Charlotte (Småge, 2021, s. 79-81).

Samtidig som jeg kommer til å bygge videre på disse analysene der det er relevant, ønsker jeg å anlegge et annet perspektiv i denne oppgaven. Det er her jeg ønsker å gjøre noe nytt. Jeg vil legge vekt på *Kinderwhore* som historien om en skeiv kvinne, og forklare hvorfor *Kinderwhore* burde bli kategorisert som skeiv litteratur. Måten jeg vil gjøre dette er ved å analysere Charlotte sine vennskap til kvinner, fordi flere av dem utviklet seg til å bli noe mer enn platoniske vennskap. Jeg skal se på hvordan vennskapene utvikler seg, og hvor det begynner å komme mer romantiske følelser til syne. Dette er for å vise at Charlotte sin erfaring med kvinner, kommer av en genuin romantisk interesse, ikke som en traumerespons til det hun opplever med menn. Til grunn for denne analysen, vil jeg inkludere tidligere tolkninger av romanen, med eksempler fra masteroppgaver, som viser hva som vanligvis ligger i fokus når romanen analyseres. I tillegg vil jeg vise til tidligere homoforskning, og hva man legger i ord som skeiv og lesbisk, og vise hva som er trenden for formidling av skeivhet i annen skeiv litteratur. For det skal sies at selv om jeg vil slå et slag for *Kinderwhore* som skeiv litteratur, så skiller romanen seg ut fra mengden.

1.0 Hva er skeiv litteratur

Før analysen vil jeg gå nærmere inn på hva skeivhet og skeiv litteratur er. Deretter vil jeg trekke inn eksempler fra annen skeiv litteratur for å peke på utviklingen det har hatt, og vise

hvilke tematiske elementer som ofte går igjen. Med dette skal jeg forklare hvordan *Kinderwhore* skiller seg ut fra annen skeiv litteratur før jeg vil argumentere for hvorfor *Kinderwhore* likevel burde regnes som skeiv litteratur. Jeg vil også trekke inn skeiv teori, for å vise hva som ligger til grunn for en utvikling i hvordan skeivhet fremstilles, før jeg går inn på elementer som kjennetegner den skeive opplevelsen, som er viktig for hvordan tolkningen av Charlottes handlinger vil være i analysen. I tillegg vil jeg trekke inn intertekstualitet i romanen, fordi i det intertekstuelle finner vi to skeive norske forfattere, som også bidrar til å fremme den skeive tematikken. All denne teorien ligger til grunn for analysen, som vil gå mer innpå Charlotte sine relasjoner, og hvordan hun takler dem, og hva det vil si om henne som en skeiv karakter.

1.1 Hva er skeiv litteratur, og hvorfor kan vi definere *Kinderwhore* som skeiv litteratur

Kinderwhore har siden den kom ut, blitt analysert først og fremst som en traumefortelling, fordi det er først og fremst det den romanen er. Jeg vil på ingen måte fjerne traumeaspektet i denne lesningen av *Kinderwhore*, jeg ønsker å rette søkelyset mot en tematikk som ikke er like framtrepende, men som fortsatt like helt er til stede. Dette er den skeive tematikken, som mest tydelig kommer fram i at hovedpersonen Charlotte ender opp i et lesbisk forhold. Med denne oppgaven vil jeg argumentere for at den skeive tematikken er til stede gjennom hele romanen, ikke bare i slutten, og gi en alternativ, skeiv tolking til scener som ellers blir tolket som en del av traumefortellingen. Jeg har ingen intensjon om å kommentere eller fundere på hvilken legning Charlotte kanskje har. Målet er å etablere *Kinderwhore* som skeiv litteratur, og Charlotte som en skeiv karakter.

For å forklare hva skeiv litteratur er, må vi først vite hva ordet skeiv betyr. Det er i utgangspunktet et adjektiv som beskriver noe som er avvikende fra rett linje. Senere har det også fått en betydning for folk som identifiserer seg som noe annet enn cis-heterofil (Fridtun & Fridvoll, 2023, s. 1). Skeiv blir gjerne sett i sammenheng med det engelske ordet queer, og brukes på norsk som en samlebetegnelse for alle som tilhører LHBT+ miljøet (Fridtun & Fridvoll, 2023, s. 20). Det at skeiv er et mer inkluderende, og ikke brukes om en spesifikk legning gjør at det er begrepet jeg velger å bruke for å omtale karakterene i *Kinderwhore*. Det blir aldri spesifisert hvilken legning de har, som er det som gjøre romanen mer spennende å analyse som skeiv litteratur, og derfor vil ikke jeg prøve å tolke meg fram til hvilken legning de ulike karakterene har. Det er ikke relevant for å kunne definere romanen som skeiv litteratur.

En viktig del av skeiv teori nettopp det spørsmålet om merkelapper på seksualitet og legning i det hele tatt er nødvendig. Argumentasjonen er at hvis man avskaffer det heteronormative samfunnet vi har i dag, så ville det ikke være nødvendig å definere personer eller forhold som homo eller hetero (Larsen, Sandberg, & Pedersen, 2005, s. 109). Poenget er at folk burde få lov til å utrykke seg som de vil, og like den de vil, uten at det blir satt en merkelapp på det. På denne måten blir de skeive forholdene som oppstår i *Kinderwhore*, uten at de blir presisert som skeive, i tråd med konklusjonen av den skeive teorien. Ettersom det bare eksisterer uten noe stempel, så følger den et slags ideal fra den skeive teorien om at det ikke skal skilles mellom hetero og homo.

Skeiv litteratur er ofte veldig direkte i hvordan skeivhet fremstilles. Karakterene har gjerne en slags eksistensiell krise rundt legning, seksualitet eller kjønnsidentitet. Det har blitt en klisje, men det er også noe som resonerer med skeive lesere. Et eksempel er i *Mannen som elsket Yngve* av Tore Renberg (2003), der hovedpersonen Jarle Klepp har en stor indre konflikt når han innser at han kanskje ikke er så heterofil som han først trodde. *Kinderwhore* har ikke denne indre konflikten. Skeivheten i romanen bare eksisterer, den blir ikke påpekt, den blir ikke diskutert innad i romanen, den bare er. Dette er et forfriskende grep, som også gir mening sammen med romanens mer fremtredende tematikk. Selvfølgelig har ikke Charlotte tid eller overskudd til å ha en eksistensiell krise rundt hvilke kjønn hun er tiltrukket av. Hun har så mange andre ting som foregår i livet sitt, med overgrep, rusmisbruk og omsorgssvikt. Det er for mye å forlange at hun i tillegg skal manøvrere seg gjennom en eksistensiell krise rundt egen seksualitet. For Charlotte er seksualitet noe hun ble tvunget til å oppleve, og noe hun desperat prøver å ta avstand fra. Derfor blir den skeive tematikken litt tilsidesatt, men den er der, like fullt.

Traumer er heller ikke uvanlig i skeiv litteratur, men her også skiller *Kinderwhore* seg fra mengden. Den populære Webtoonen *Hjertestopper* av Alice Oseman (2019-), tematiserer også traumer, selv om hovedtemaet i serien er skeivhet. Men i motsetning til *Kinderwhore*, der traumefortellingen skjer parallelt med utviklingen av Charlotte sin skeive identitet, så er traumene i *Hjertestopper* direkte knyttet til det at hovedpersonen Charlie er homofil. En annen vesentlig forskjell mellom disse verkene er at i *Hjertestopper* får alle karakterene en definert seksualitet. Charlie er homofil, partneren hans, Nick, er bifil. Elle, en venninne av Charlie, er en transkvinne. De er også venner med et lesbisk par, bestående av Tara og Darcy. Her er alle karakterene tydelig definerte, vi vet hvem de er og hva de liker. Det vet vi ikke i *Kinderwhore*, der den eneste definert skeive karakteren er Kristine, som selv bare kaller seg

skeiv. Seksualitet og legning fremstår som mer flytende i *Kinderwhore*, og kobles ikke eksplisitt opp til Charlotte sine traumer.

Feminin gange av Molly Øxnevad (2022) faller også i kategorien nyere skeiv litteratur. Her er det ikke like mye fokus på å definere legninger som i *Hjertestopper*, men det er fortsatt tydelig hvordan karakterene identifiserer seg. Begge hovedpersonene, Tor og Liam, er skeive, og for Liam er det veldig klart for han at han er en trans-mann som er tiltrukket til alle kjønn. Tor sin identitet er litt mer åpen, fordi han liker å kle seg mer feminint, og har et indre dilemma knyttet til sin feminitet. Men det når aldri et punkt der Tor stiller spørsmål til sin egen identitet. Legningen hans er også litt mer åpen, men det er klart at han også er tiltrukket til mer enn bare kvinner. Der vi ser likheter mellom *Feminin gange* og *Hjertestopper*, er nettopp i dette med traumer og konflikter som har rot i det å være skeiv. For Liam skildres både fysiske og mentale plager knyttet til at han er trans, og han blir flere ganger sett ned på av andre karakterer for å være skeiv. Mye av konflikten i skeiv litteratur er et resultat av karakterenes skeivhet. Dette er ikke tilfellet i *Kinderwhore*, og er det da fortsatt mulig å definere *Kinderwhore* som skeiv litteratur?

1.2 Hva er den skeive opplevelsen?

Hvis det skal være mulig å peke på enkelte hendelser som skeive eller som skeiv av natur, så er det viktig å vite hva som gjør disse hendelsene til noe eget, hva som skiller det fra det heteronormative. Professor ved den etnologiske institusjonen i Lund, Pia Lundahl går inn på dette i hennes bok om lesbisk identitet. Boka tar med seg flere intervju med kvinner som identifiserer seg som lesbiske, eller regner seg som tiltrukket av andre kvinner. Med disse intervjuene finner vi likheter mellom de ulike kvinnene sine opplevelser, og dette kan da knyttes til den skeive opplevelsen. Noen av de relevante punktene som blir diskutert hos Lundahl er hvor vanlig det er for lesbiske å ha seksuelle relasjoner til menn, selv om de ikke egentlig er tiltrukket til dem (Lundahl, 1998, s. 37-38).

I tillegg ser Lundahl på lesbiskhet eller skeivhet som en identitet, som en del av personen, ikke noe som utvikler seg over tid, men noe som alltid er til stede (Lundahl, 1998, s. 9-10). Det er også verdt å nevne at selv om boka heter *Lesbisk identitet*, og handler om kvinner som er tiltrukket av andre kvinner, så er det flere bifile som også blir intervjuet til boka. Så bifile kvinner går også inn under den lesbiske identiteten Lundahl forsker på (Lundahl, 1998, s. 9, 13). Dette vil si at boka går mer på den skeive identiteten hos kvinner, heller enn den rene kvinne-kun-tiltrukket-av-andre-kvinner identiteten. Med det på plass blir det mulig å bruke

Lundahl til å peke på Charlotte sine opplevelser so skeive, uten å komprimere mitt utgangspunkt i at Charlotte sin legning ikke kan eller burde defineres.

I *Tunge kyss – lette identiteter* skrevet av lektor Camilla Jordheim Larsen, Professorer i sosiologi Sveinung Sandberg, og Willy Pedersen om skeive ungdomsopplevelser knyttet opp mot skeiv teori, beskriver de hvordan homoerotiske handlinger mellom ungdom oppstår. De tar blant annet opp det punktet med kvinner som kysser venninnene sine på fest for å tenne guttene (2005, s. 116). Det som ofte er resultatet her er at jentene ikke egentlig likte kliningen, men de gjorde det fordi de visste, blant annet gjennom porno, at guttene ville like å se på dem (Larsen, Sandberg & Pedersen, 2005, s. 116-117). Her blir det likevel satt en tydelig grense. Forfatterne differensierer mellom «jentekyssing» og «homoerotiske erfaringer» der jentekyssing kun er klining og litt tafsing over klærne, mens homoerotiske erfaringer går lenger, med tafsing uten klær, onani m.m (Larsen, Sandberg & Pedersen, 2005, s. 114). Dette blir relevant for å differensiere graden av skeive opplevelser som Charlotte har, og for å peke på gjengjeldelse i disse opplevelsene.

1.3 Skeiv intertekstualitet

Gjennom *Kinderwhore* finnes det flere innslag av intertekstualitet og metaelementer. Intertekstualitet, som ble fremmet som en viktig del av litteraturen av litteraturteoretikeren Mikhail Bakhtin, er dialogen eller samhandlingen mellom ulike tekster, gjennom referanser eller etterligninger (Mørch, 2003, s. 9). Intertekstualitet, på linje med alle andre litterære elementer, har en betydning tekstens betydning, tematikk og motiv. I *Kinderwhore* har litteratur en stor rolle i Charlotte sitt liv. Både lesing og skriving, er noe Charlotte finner ro i, og som hun blir oppmuntret til å holde på med av lærere og andre omsorgsgivere. Hun skriver korttekster selv, som et utløp for følelsene hun ikke vil føle på. Det blir hennes måte å bearbeide det hun føler på. Lesingen er også en måte for Charlotte å finne noen som forstår henne. Det blir beskrevet i notatet fra barnevernsinstitusjonen at Charlotte leser mye dyster litteratur med fokus på seksualvold og selvmord, begge deler noe som Charlotte selv har et forhold til (Fonn, 2018, s. 141). Når Charlotte har kommet ut av avrusing og begynner å få en bedre forståelse for hvem hun er, så kommer en større forståelse for litteraturen. Hun begynner å nevne forfattere og romaner, og tematikken i det hun leser endrer seg fra det reproduserende til det utfordrende. I del VII blir nevnt det nevnt at Charlotte leser *Bestialitetens historie* av Jens Bjørneboe. Dette er et verk som virkelig utfordrer både syn på rase, religion, rettssystem, og menneskers natur. Den dystre tonen som Charlotte alltid har vært trukket mot er fortsatt tilstede, men det har en ny hensikt. Charlotte vil nå heller se

framover med litteraturen (ironisk med tanke på at det er klassikere hun leser), istedenfor å gjenoppleve sin egen fortid.

Trekker vi intertekstualiteten inn i det skeive perspektivet, så er det først og fremst viktig å bemerke seg de skeive forfatterne som blir nevnt. Jens Bjørneboe, som har blitt diskutert ovenfor, er allmenn anerkjent som biseksuell, selv om han aldri offentlig kom ut (Rem, 2010, s. 430). Det er flere grunner til at akkurat Bjørneboe er den som blir mer lagt vekt på, både fordi hans forfatterskap er gjennomgående samfunnskritisk, med *Bestialiteten historie* som kritiserer den europeiske moralen, og hva som regnes som seksualkriminalitet og ikke, samtidig som første del er en selvbiografisk gjengivelse av Bjørneboe sin egen depresjon og mentale byrder (Rem, 2010, s. 207, 351). Samfunnskritikken reflekterer hensikten *Kinderwhore* også har, med å vise konsekvensene av samfunnet slik det står, direkte og nådeløst. Det er likevel mange norske forfattere som har skrevet samfunnskritiske verker, så å spesifikt velge Bjørneboe bidrar til å fremme den skeive tematikken i romanen, når Charlotte finner glede og inspirasjon fra en skeiv forfatter.

Bjørneboe er heller ikke den eneste skeive forfatteren som blir nevnt. Gunvor Hofmo, en lesbisk lyriker, er også blant de forfatterne Charlotte liker. Hofmo var aktiv i det skeive miljøet, og la ikke skjul på hva hun identifiserte seg som til de hun sto nærmest (Vold, 2000, s. 533). Hofmo har skrevet flere dikt dedikert til Ruth Meier, som noen steder blir omtalt som en venninne, og noen ganger som en kjæreste til Hofmo. I brev og dagboksitater er det tydelig at det var mer til forholdet mellom de to kvinnene enn kun vennskap (Vold, 2000, s. 449). Meier ble tatt fra henne under 2. verdenskrig, og det påvirket tematikken i Hofmo sine dikt i etterkant (Vold, 2000, s. 34). Flere av diktene refererer til Meier, og deres vennskap eller partnerskap. Forfatterskapet hennes bidrar derfor absolutt til å fremme skeivhet, som Charlotte kan finne seg selv i. Savnet over å miste en venninne hun har sterke følelser for er noe Charlotte er kjent med, fordi på dette punktet er det nesten 4 år siden hun mistet kontakt med Fahima, 3 år siden hun mistet kontakt med Oda. Selv om disse vennsapsbruddet ikke er det som sitter fremst i tankene til Charlotte, så kan det fortsatt være følelser som hun kan finne igjen i Hofmo sine dikt. Charlotte nevner de gamle venninnene sine i etterkant,

2.0 Charlottes relasjoner til sine venninner

I analysen skal jeg først se på hvordan Charlotte er i forhold med kvinner. Ettersom det er skeivhet som står fremst, så vil det være naturlig å starte med å se på hvordan Charlotte er rundt personer av samme kjønn. Forholdene vil bli sett på i kronologisk rekkefølge, så

barndomsvenninna Fahima først, deretter Oda, som hun møter på en barnevernsinstitusjon, og kjæresten Kristine til slutt, som blir et slags lys i enden av den mørke tunnelen som kan sies å være Charlotte sin barndom og ungdomstid. Etter å ha sett på hvordan disse forholdene utspiller seg, og hva de betyr for Charlotte, kommer et innblikk i hva Charlotte føler om det å være med menn, og hvilke faktorer som spiller inn på hennes tanker og følelser rundt menn.

2.1 Fahima: veien til utforskning

Fahima blir introdusert som Charlotte sin venninne på barneskolen, og blir skrevet fram som den største tillitspersonen Charlotte har når hun er yngre. Når overgrepene starter, så er Fahima den første Charlotte velger å fortelle det til (Fonn, 2018, s. 54). Når overgrepene starter så blir Charlotte dratt inn i en verden hun ikke helt forstår, og som en respons til det prøver hun å finne mer ut av hva denne verdenen innbefatter, sammen med Fahima. Traumene fører til en såpass stor endring hos Charlotte, at Fahima ikke klarer å holde følge mer, så vennskapet ender når de begge er 15 år.

En vesentlig del av å forstå Charlottes skeivhet som noe utenfor traumene, er ved å legge merke til at følelsene Charlotte har for Fahima blir presentert før overgrepene fra stefaren starter, som viser tydelig at Charlotte sin tiltrekning til kvinner på ingen måte er et resultat av traumene hennes. Det er en del av henne, og har alltid vært det. For henne er Fahima en trygg person, som hun stoler på og som hun vil bruke tid med. Charlotte og Fahima har snøballkrig, og synet av Fahima sitt ansikt i snøen gjør at Charlotte føler en varme i kroppen (Fonn, 2018, s. 37). Dette er punktet hvor Charlotte skjønner at hun føler noe mer for Fahima enn for andre. Hun følger opp dette lenger nede på samme side med å si til Fahima at «Du er den jeg hater minst av alle» (Fonn, 2018, s. 37). Spesielt når Charlotte sier dette, så tyder det på at følelsene hun har for Fahima er mer enn bare seksuelle, litt fordi hun på dette punktet ikke har noe begrep om hva seksualitet eller sex vil si. Hun har en ordentlig kjærighet for Fahima. At Charlotte ikke klarer å uttrykke følelsene sine direkte til Fahima, kan skyldes omsorgssvikten fra morens side. Charlotte unngår å vise det behovet hun har for å være i nærheten av folk hun er glad i. Istedenfor å si at hun er glad i, eller elsker Fahima, så sier hun at Fahima er den hun *hater minst* for å skjerme seg selv for følelsene og behovene sine. Dette kan i utgangspunktet tolkes som rent vennskapelig, med Charlotte som prøver å fortelle venninna si at hun er glad i henne. Men fordi det står rett etter at Charlotte følte en varme i kroppen av å se på Fahima, så ligger det mer i disse ordene. For Charlotte, som vil ha så lite kontakt med følelsene sine som overhodet mulig, blir det å fortelle Fahima at hun ikke hater henne like mye som alle andre, på linje med en kjærighetserklæring.

Fahima blir da den første personen Charlotte utforsker seksualiteten sin med. I to separate scener etter at overgrepene har startet, driver Charlotte og Fahima og snakker sammen, og det utvikler seg videre til kyssing og beføling (Fonn, 2018, s. 47-48, 59). Begge gangene er det tydelig at Fahima kun ser på det som en slags lek. For Charlotte derimot, er det mye mer seriøst. Hun blir veldig engasjert i utforskingen og går så langt som hun kommer før Fahima blir sint.

Hun hadde munnen lukket, men jeg kysset henne, mykt, så hardere, jeg beit. Jeg skjøv hånda ned i buksa hennes, hun rykket til, jeg skjøv hånda nedover, hun sparket under meg. Hva faen er problemet ditt, sa Fahima (Fonn, 2018, s. 59).

På dette punktet har Fahima allerede begynt å gi motstand, så scenen er preget av at Charlotte, som har fått sine egne grenser fullstendig tråkket over, ikke klarer å respektere Fahima sine grenser. Det som likevel står fremst, er Charlotte sitt ønske om å fortsette. Med hvor kort og presise hver leddsetning er, så virker det som om hun har gått inn i *Maskinen*, den personligheten som hjelper henne med å få en følelse av kontroll (Pedersen, 2021, s. 56). Likevel er det mye mer detaljer i denne scenen, enn de andre scenene der Charlotte er *Maskinen*, så det er fortsatt noe mer som ligger i dette forholdet hun har med Fahima. Det er altså mulig å se på denne scenen fra traumeperspektivet, og se mer i detalj hvordan maskinen faktisk fungerer. Men da er spørsmålet, hvorfor akkurat Fahima? Hvis intensjonen kun er å vise hvordan maskinen som forsvarsmekanisme fungerer i praksis, hvorfor trenger scenen å være med Fahima? Er det for å vise at traumene til Charlotte, gjør at hun selv er på vei til å bli en overgriper? Mengden detaljer, sammenlignet med andre scener hvor *Maskinen* tar over, og det at scenen er med den personen som står Charlotte nærmest, gjør at det er mer til dette forholdet enn bare Charlotte sine traumer. Det er en lyst der, et behov for nærhet, som Charlotte på grunn av traumene, kun klarer å vise gjennom seksuell pågåenhet.

Hvor aggressiv og dominerende Charlotte blir kan sees i lys av det Pia Lundahl har skrevet om lesbiske kvinner og deres erfaringer med «sex-leker». Hun får fram gjennom intervjuer med flere lesbiske kvinner at en slags underbevisst forståelse av samkjønnet tiltrekning kan komme gjennom slike leker, og at det å ta på seg den mer maskuline rollen falt dem mer naturlig (Lundahl, 1998, s. 31-37). Charlotte sin utforsking blir da mer enn bare en traumerespons, det er en utforsking av hennes tiltrekning til kvinner, men det er tydelig at traumene spiller en rolle i hvorfor hun drar det for langt, til det punktet av Fahima må dytte henne av seg. I ettertid beskriver Charlotte det hun og Fahima gjorde som at hun «Rota rundt med Fahima» (Fonn, 2018, s. 207). Dette betyr at Charlotte er veldig bevisst på at det de

gjorde sammen var mer enn bare lek, og det var ikke helt uskyldig. Trekker vi inn termene fra Larsen, Pedersen og Sandberg her, så kan vi beskrive opplevelsen til Fahima som jenteklining som går for langt. hun er ikke interessert i kvinner på samme måte som Charlotte, og det er for henne derfor bare lek. Charlotte, som har mer genuin interesse involvert, trekker det over til homoerotisk erfaring. Men da kommer spørsmålet, er dette en rent seksuell erfaring, eller er det romantiske følelser involvert? For Fahima er svaret åpenbart nei, hun er ikke romantisk interessert i Charlotte, og ser kun på henne som en nær venninne.

Det er stor forskjell på hvordan hendelsesforløpet over beskrives, som bare er et utdrag av scenen, og hvordan hun beskriver sine seksuelle erfaringer med gutter på trinnet. «Jeg hadde gått ned på Kim på guttedoen, til en viss grad hadde jeg gått ned på de andre også, men det var maskinen, ikke meg» (Fonn, 2018, s. 79). Det er en mye større avstand som Charlotte velger å legge mellom seg selv og de guttene, enn hun gjør når hun utforsker med Fahima. Men den emosjonelle avstanden til Fahima forstørres. Charlotte klarer ikke å ha det samme nære vennskapet til Fahima fordi traumene får henne til å trekke seg unna. Og det er allerede i utforskingen at vi ser begynnelsen på slutten av Charlotte og Fahima sitt vennskap.

Mot slutten av del III i romanen, forteller Fahima at moren hennes ikke liker at de er venner, og at hun selv ikke føler at hun kjenner igjen den Charlotte hun er venn med. Charlotte sin indre respons er «Okei, tenkte jeg, Fahima slår opp.» (Fonn, 2018, s. 82). Ordvalget her er det som er spennende, fordi selv om det er mulig å bruke uttrykket «slå opp» når man snakker om slutten på et vennskap, så er det vanligste bruken i sammenheng med romantiske forholdsbrudd. Derfor virker det, når Charlotte sier «Fahima *slår opp*» heller enn «Fahima vil ikke være venner lenger», som at Charlotte ser på forholdet hun hadde med Fahima som mer enn bare vennskapelig.

Gjennom hele vennskapet til Charlotte og Fahima så har det vært en ensidig forelskelse. Charlotte har prøvd å vise hva hun føler, gjennom utforskingen der Charlotte tok det lenger enn Fahima likte, og gjennom kjærlighetserklæringen som ble tolket i det vennskapelige. Charlotte har hatt følelser for Fahima siden før overgrepene startet. Så vennskapet til Charlotte og Fahima blir et med ugjengjeldt kjærlighet, og fordi Charlotte opplever seksuelle overgrep, så forstyrrer dette de romantiske følelsene hun har for Fahima, og de kommer til syne gjennom noe som selv blir på grensen til overgrep. Dette gjør at følelser Fahima kunne ha utviklet for Charlotte, ikke kommer fram. Charlotte sine traumer hindrer henne i å få sitt første ordentlige barneskole-forhold med jenta hun er forelsket i. Det er ikke før Kristine

kommer inn i bildet, at Charlotte får muligheten til å utvikle det forholdet hun i barndommen ønsket med Fahima.

2.2 Oda: Charlottes lavpunkt

Den neste kvinnen Charlotte har et seksuelt forhold til er Oda. De møtes på barnevernsinstitusjonen i del VI. De utvikler et forhold, som gir Charlotte veldig blandede følelser. Når de har flyktet fra institusjonen og bor hos Kenneth, så kommenterer Charlotte mye på at hun ikke ønsker at Kenneth skal ta på henne. Hun blir sjalu og ønsker å være den eneste som kan ta på Oda. Denne følelsen av et slags eierskap er noe som blir tatt opp flere ganger i løpet av Charlotte sitt forhold til Oda. Når hun nevner at hun har lyst til å inn i huden til Oda, og rive henne i stykker fra innsiden (Fonn, 2018, s. 151).

Det er med Oda at Charlotte merker forskjell. Hun liker det hun gjør sammen med Oda og det gjør henne veldig ukomfortabel. Hun har vendt seg til at sex skal være følelsesløst og mekanisk, så disse nye følelsene som kommer av å være med Oda trigger henne (Fonn, 2018, s. 142). Charlotte prøver å gå inn i «maskinen», men det faller ut når hun selv kjenner på nytelse, og hun velger å avslutte akten når det skjer (Fonn, 2018, s. 142). Dette er noe som går igjen for Charlotte. Hun vrir seg unna alt som føles godt, på samme måte som hun skjulte følelsene sine for Fahima, og ikke ville bli tatt imot med kjærlighet av Fahima sin mor (Fonn, 2018, s. 19).

Jeg lente meg mot Oda. Leppene hennes var myke mot mine, litt for myke, så jeg beit. Jeg dro henne inn i en av båsene. Resten var som det skulle være. Kaldt, mekanisk. Jeg sank ned på knærne og ja, jeg likte det, jeg likte smaken og lukta, jeg kjente den myke, søte sitringen som vanligvis kom når jeg tenker på selvmord – begjær – men da hun grep håret mitt og nakken min og presset meg mot seg, begynte hjertet mitt å bråke, og hjernen å bli helt stille, det eneste jeg visste var: «Jeg kan ikke gjennomføre», så tenkte jeg at jeg var prostituert, og så gjennomførte jeg. (Fonn, 2018, s. 142)

Denne scenen viser tydelig hvor dårlig dette forholdet er for Charlotte sin utvikling. Hun føler seg presset, tvinger seg selv til å være aktiv, og glir inn i rollen som *Maskinen*. Når Charlotte forteller om at hun liker å gå ned på Oda, så sammenligner hun det med følelsen hun får når hun tenker på selvmord. Det er altså et begjær merket av dødslengsel. Hele scenen er gjennomsyret av Charlotte sine forsvarsmekanismer og ren, seksuell tiltrekning. Dette gjør det umulig å se en romantisk relasjon mellom Charlotte og Oda, fordi alt er, som Charlotte

beskriver, «Kaldt og mekanisk». Det er også interessant å legge merke til er at som skjer når Charlotte begynner å føle nytelse, både det at hun sammenligner følelsen med når hun tenker på selvmord, men også at det er da hun begynner å slite med å skulle fullføre, og der hun aktivt må gå inn i *Maskinen*.

Etter at Charlotte er ferdig med å gå ned på Oda, vil Oda gjengjelde tjenesten, men dette klarer imidlertid ikke Charlotte å fullføre, fordi bare det å føle på nytelse gjør henne kvalm og skamfull. Reaksjonene er et resultat av den gangen stefaren gjorde det samme som en del av overgrepene. Charlotte klarer ikke å la seg selv føle seksuell nytelse fordi hun ikke vil trekkes tilbake til den gangen noe som i utgangspunktet var vondt, plutselig følte litt godt. Mens Charlotte er med Oda, har hun ennå ikke skjont at hvordan kroppen hennes reagerte, ikke er noe å skamme seg over. Dette klarer hun ikke å se før Kristine forteller det til henne, og selv ikke da synker det inn med en gang.

Mens Charlotte og Oda bor hos Kenneth, så finner Oda ut at hun ønsker å skaffe seg piercing i brystvorten, og hun ber Charlotte om å være den som stikker hull igjennom henne (Fonn, 2018, s. 152). Igjen går Charlotte inn i den mer aggressive rollen, som når hun utforsket med Fahima. Oda skriker i smerte og ber henne om å stoppe, men Charlotte er så opptatt av hvor erotisk og fascinerende scenen foran henne utspiller seg og nekter å stoppe før piercingen er helt igjennom (Fonn, 2018, s. 153). Ser man dette fra traumeperspektivet som er ledende i romanen så kan man koble det opp til den hardcore pornoen Charlotte har sett på i ung alder, og det at hun har et forvridt syn på kvinnens rolle under sex. Hun er vant til at smerte går hånd i hånd med det erotiske, og dette fungerer som en ekstra drivkraft som hjelper henne med å holde Oda nede og gjennomføre piercingen. Dette perspektivet kan fortsatt kombineres med det skeive og erotiske i det. Charlotte lever seg fullstendig inn i det som skjer, og blandingen av dop og følelsen av makt, gjør at hun ikke klarer å stoppe. Hun ønsker å ha kontroll over Oda.

«Jeg likte å se det som var på innsida av henne, som tunga eller det rosa kjøttet mellom beina. Jeg presset nåla hardere» (Fonn, 2018, s. 153). Her kommer det erotiske veldig tydelig fram. Charlotte sammenligner blodet hun ser fra brystet til Oda, med kjøttet hennes, og dette gjør at hun blir enda mer tent på å få nåla helt igjennom. Hun vil inn i Oda, være en del av henne. Her virker det som en tiltrekning som får et overseksualisert utløp. Jeg vil argumentere for at tiltrekningen til Oda er en reel lesbisk tiltrekning, som med Fahima, men at traumene til Charlotte gjennomsyrrer denne tiltrekningen, og gjør at den blir prosessert og handlet på rent seksuelt, fordi det er den typen tiltrekning Charlotte har blitt lært opp til å forstå.

Det er tydelig at forholdet mellom Charlotte og Oda ikke er sunt for noen av dem. Det frampekes med et av notatene fra BUP om Charlotte sin mangel på venner (Fonn, 2018, s. 142). Notatet viser en bekymring for hvordan utviklingen av forholdet til Charlotte og Oda vil føre til større problemer for begge to, spesielt med tanke på rusmisbruk. Dette viser seg til å bli et reelt problem når de bor hos Kenneth, der dopet flyter fritt, og de begge bruker det som er. Rusbruket fører til at Kenneth forgriper seg på Oda flere ganger. Charlotte blir tydelig sint, sjalu og redd når dette skjer, og hun prøver å stoppe Kenneth flere ganger, før hun til slutt tilkaller politiet, blir sendt tilbake til institusjonen, og mister kontakt med Oda. Så selv om forholdene Charlotte har til kvinner blir mer seriøse enn de hun har med menn, så viser det seg med Oda at de ikke nødvendigvis er positive. Oda blir dermed den personen som viser Charlotte sitt lavpunkt. Hun er den personen som står ved Charlotte sin side, og oppmuntrer til et større rusmisbruk og grensestriding, og det er et forhold bygget på eierskap og en trang til å ha kontroll. Oda lar Charlotte sine dårlige vaner utvikle seg, men er også den som får Charlotte til å innse at livet hun har hos Kenneth, ikke er det hun faktisk ønsker for seg selv. Gjennom Oda klarer Charlotte og ta steget videre for å faktisk få det bedre, der hun kan inngå i det faktisk sunne og gode forholdet som blir diskutert nedenfor.

2.3 Kristine: Veien videre

Den siste kvinnen som Charlotte har et forhold til, som varer ut romanen, er Kristine. Hun bidrar til det første ordentlige og sunne forholdet Charlotte har. De møtes når Charlotte har begynt på en mer positiv utvikling. Etter at hun har vært i fengsel og på avrusing, og har fått et lite støttenettverk som hun benytter seg av mer enn i de tidligere institusjonene, har hun bestemt seg for å begynne på skolen igjen. Fullføre videregående. Dette viser at Charlotte allerede var på vei i riktig retning, men å møte Kristine gjorde at utviklingen skjedde enda fortere, og at Charlotte fikk kjenne mer på utviklingen selv. Kristine blir en viktig støttespiller for Charlotte, og hjelper henne med å bygge motet til å ta de oppgjørene hun trenger med Jonas og med moren hennes.

Charlotte er i starten veldig redd for å komme for nærme Kristine, fordi Kristine klarer å få fram følelser i henne. Når Charlotte og Kristine sitter i baren sammen, så kjenner Charlotte at hun blir kåt når Kristine tar på henne, og det gjør henne kvalm (Fonn, 2018, s. 183). Som med Oda, så klarer ikke Charlotte å la seg selv føle på lyst, og hun prøver desperat å gå inn i rollen som maskinen (Fonn, 2018, s. 183-184). Kristine er den som stopper akten før det går for langt, fordi hun ser at Charlotte ikke er seg selv. Charlotte faller litt tilbake etter dette, der hun unngår Kristine, og unngår å dra på skolen, men måten hun tenker «...de myke hendene som

hadde sluppet inn på steder jeg ikke hadde sluppet inn meg selv» (Fonn, 2018, s. 186). I utgangspunktet ville nok dette blitt tolket rent fysisk, at Kristine faktisk var inni Charlotte, men det var hun ikke. Fra Charlotte sitt perspektiv er det mye viktigere for henne å stenge folk ute fra hjertet sitt. Skjule for seg selv og andre at hun har følelser. Derfor er dette tegn på at Charlotte har følelser for Kristine, og at dette er der forelskelsen starter. Når Charlotte klarer å møte Kristine igjen, så blir de et par. Fra dette blir Kristine den første Charlotte lar komme innpå henne emosjonelt, og gjør det mulig for Charlotte å føle på det hun faktisk føler for Kristine og seg selv.

Et interessant aspekt med Kristine er at hun kun definerer seg selv som skeiv (Fonn, 2018, s. 182). Det er nok lett å anta at hun er lesbisk med at hun blir beskrevet som den stereotypiske avbildningen av en lesbisk kvinne. Likevel blir ikke dette presisert, i tillegg til at Kristine beskriver et heteronormativt forhold hun var i tidligere, men hun innrømmer at dette kun var for å prøve å skremme mobberne hennes (Fonn, 2018, s. 180). Kristines skeivhet, lik som Charlottes, bare eksisterer. Uten en ordentlig definisjon, uten diskusjon. Kristine bare er skeiv. Dette er også det eneste punktet i romanen der skeivhet blir nevnt.

De tar intimiteten veldig sakte, i motsetning til alle de andre forholdene Charlotte har vært i. Selv i slutten av boka, når de har vært sammen en stund, så har de ikke enda hatt sex. De prøver flere ganger, men Charlotte takler det ikke, og Kristine respekterer dette. Med Kristine som er en så rolig og stødig karakter, så får Charlotte endelig muligheten til å kjenne på den romantiske tiltrekningen som det den er. Forholdet blir ikke overseksualisert, som med Oda. Det blir ikke gjemt under «venninne» termen, som med Fahima. Forholdet med Kristine er et med kjærighet, omsorg og nærhet.

Elske meg, tenkte jeg, - elske *elske* meg? – etter noe sånt. Etter at hun vet. Om alt det jeg ikke hadde kunnet si. Det var en aksept og en varme som ikke var til å holde ut, så jeg raserte hybelen og tok ikke telefonen når hun ringte, så la jeg meg i senga og gråt, fortsatt full og rusa, og jeg sa: Jeg elsker deg også. Det var første gang jeg hadde sagt noe sånt. (Fonn, 2018, s. 202)

For første gang må Charlotte ta et oppgjør med hva hun føler. Hun må akseptere at noen andre faktisk elsker henne, uten å ha hatt sex med henne. Resultatet av å bli møtt med så sterke følelser er at Charlotte får et sammenbrudd, men hun får også et gjennombrudd når hun klarer å innrømme for seg selv at hun elsker Kristine. Her er det ingen tvil om at følelsene er romantiske. Dette er et virkelig vendepunkt for Charlotte. Der hun både lar seg selv føle, og

lar seg selv faktisk bli knyttet til en person. Charlotte, som aldri har latt seg sel føle på noe som helst, verken positivt eller negativt, blir oppslukt av så mange følelser på en gang, fordi hun hadde klart å åpne opp til Kristine om det mest skamfulle hun kjente på, og blitt akseptert. Men siden hun ikke klarte å akseptere det selv, så var hun ikke i stand til å akseptere Kristine sin aksept før hun hadde fått utløp for de mange følelsene som var i spill. Følelsene mellom Charlotte og Kristine er sterke, og det er disse sterke følelsene som hjelper Charlotte med å virkelig finne seg selv, og akseptere den hun er.

Det at Charlotte endelig klarer å legge det seksuelle til side, og inngår i et romantisk forhold bygd på kjærlighet og omsorg, bringer henne på et vis tilbake til punktet før overgrepene, der hun kunne kjenne på hvordan det er å være forelsket. Gjennom Kristine får Charlotte endelig muligheten til å inngå i et forhold bygd på kjærlighet, sånn som vennskapet til Fahima kunne ha utviklet seg hvis ikke Charlotte hadde blitt utsatt for overgrep. Selv om Charlotte aldri kan komme tilbake til det punktet i livet hennes før hun fikk traumer, prøver hun aktivt å la sin tilnærming til romantiske relasjoner å få en ny start. Hun klarer å føle på romantiske følelser igjen, og klarer å knytte seg til en person, uten at det blir en følelse av eierskap eller en relasjon bygget på den enes kontroll over den andre. Med Kristine får Charlotte begynne en prosess knyttet til å «bli seg selv», både gjennom å se seg selv som et helt menneske, men også å få den kjærligheten og omsorgen hun alltid har søkt etter.

Men er Charlotte lesbisk?

Som nevnt så har jeg ingen intensjon om å fundere på hva Charlotte sin legning er. For å oppklare at det ikke er det jeg vil fram til, så skal jeg også se på hvordan Charlotte tenker om menn, for å åpne opp samtalen om skeivhet som innebærer tiltrekning til mer enn ett kjønn.

«Hvorfor ligger jeg med så mange menn? Jeg liker det jo ikke. *Jeg liker det ikke.*» (Fonn, 2018, s. 176). Charlotte tenker dette for seg selv siste gangen hun har sex med en mann i løpet av romanen. Dette skjer mens Charlotte prøver å bedre seg, håndtere traumene sine, og faktisk bli kjent med seg selv. Så er denne tanken en del av traumehåndteringen? At hun tar et oppgjør med maskinen som traumerespons. Eller er det Charlotte som tar et oppgjør med hvem hun er, hva hun liker, og hvem hun liker? Vi vet at Charlotte har kjent på nytelse under et av overgrepene til Jonas, som er det som fører til at Charlotte sliter med å la seg selv nyte å ha sex med Oda og Kristine. I samtalen med Kristine, når Charlotte bestemmer seg for å anmelde overgrepene, så innrømmer hun at hun skammer seg over at hun fikk orgasme (Fonn, 2018, s. 200). Annet enn denne ene gangen da stefaren utførte oralsex på henne, så har

Charlotte aldri følt nytelse av sex med menn (Fonn, 2018, s. 200). Det var også oralsex som gjorde at hun fikk nytelse av Oda. Dette tyder på at Charlotte ikke får noe ut av kun penetrerende sex, noe som er veldig vanlig blant kvinner. Det er et flertall av kvinner som trenger mer enn samleie for å oppnå orgasme (Brochmann & Dahl, 2017, s. 117). Derfor kan det være konkret samleie Charlotte mener når hun sier at hun ikke liker å ligge med menn. Derfor skal man ikke utelukke at Charlotte føler tiltrekning til menn. Hun hadde noen lignende følelser for Kenneth som for Oda da de flyktet fra institusjonen (Fonn, 2018, s. 151). Det som gjør det vanskelig å finne noe grunnlag for en romantisk eller seksuell tiltrekning til menn hos Charlotte, er noe av det samme som gjør det vanskelig å finne ut om Charlotte egentlig har en romantisk tiltrekning til Oda. Hun er så fanget i traumene sine, fanget i maskinen som skal hjelpe henne med å beholde kontrollen, at alle opplevelsene som kunne ført til en tiltrekning blir farget av traumene. Poenget her er å påpeke nettopp det at det ikke går an å peke på én spesifikk legning Charlotte har, og at det også er helt meningsløst for å forstå hvem Charlotte er som karakter. Som den skeive teorien sier, så er det gjennom å fjerne merkelappene at de sosiale forskjellene mellom skeiv og hetero kan forsvinne.

Målet med denne analysen har vært å etablere *Kinderwhore* som skeiv litteratur, og vise at det er mer til romanen enn at den er en traumefortelling. Selv om den skiller seg fra annen skeiv litteratur, med å ikke ha en eksistensiell krise rundt seksualitet, og i det hele tatt ikke nevne noe om seksuell legning annet enn å bruke samleibegrepet *skeiv*. Likevel prøver ikke romanen på noen måte å legge skjul på den skeive tematikken, den er til stede i alle vennskapene hun har til jevnaldrende kvinner, som er det analysen har fokusert på. Jeg har vært innom tidligere oppgaver som er skrevet om romanen, og vist at det er traumeperspektivet som er i fokus i de fleste analyser. Men gjennom skeiv teori, teori om skeive opplevelser, og skeiv intertekstualitet, har grunnlaget for å akseptere *Kinderwhore* som en skeiv roman blitt lagt.

Det er tydelig at *Kinderwhore* skiller seg ut fra det vi anser som typiske skeiv litteratur. Den skeive hovedpersonen mangler en eksistensiell krise, og traumer som stammer direkte fra det å være skeiv. Det er heller ikke noe særlig skeiv tematikk som ligger mellom linjene, og som først kan utforskes når det viser seg lenge i ettertid at forfatteren kanskje var skeiv. Men likevel mener jeg at *Kinderwhore* har en viktig plass å fylle i den skeive litteraturen. Romanen er en historie om oppveksten til en skeiv kvinne som opplever mye vondt, og bruker lang tid på å finne ut hvordan hun skal leve med traumene sine. Det finnes selvfølgelig litteratur som har skeive karakterer, men som ikke ansees som skeiv litteratur. Men når hovedpersonen gjennom hele romanen har romantiske følelser for karakterer med samme kjønn, åpner det for

å spørre etter skeivhetens betydning i romanen og på hvilke måter den kan forstås også løsrevet fra den dominerende traumefortellingen. Dessuten beveger den skeive litteraturen seg i en retning, som samsvarer med skeiv teori, hvor det å definere legninger og kjønn ikke alltid er nødvendig eller ønskelig. *Feminin gange*, som er den nyeste av eksemplene jeg tok opp for skeiv litteratur, bruker for eksempel ikke merkelapper på legningene til karakterene. Vi får bare vite hvem de er tiltrukket av, hvilke relasjoner de inngår i, og hvordan de forholder seg til sine egne kropp. Dette er en interessant utvikling innen skeiv litteratur, som blant annet beveger seg vekk fra det å sette bestemte merkelapper på legning og seksualitet. Jeg håper med denne oppgaven å ha utvidet grensene for det som regnes som skeiv litteratur, sånn at verk med skeivhet som tema kan regnes som skeiv litteratur også, uten at det trenger å være eksplisert eller fremhevet som hovedtema. Og kanskje, når samfunnet er klar for det, så kan vi fjerne skeiv litteratur som en kategori, og bare regne det som litteratur.

Referanseliste

- Brochmann, N., Dahl, E. S. (2017). *Gleden med Skjeden*. Oslo: Aschehoug.
- Fonn, M. K. (2018). *Kinderwhore*. Oslo: Aschehoug.
- Fridtun, K., Frivold, L. H. (2023). *Skeiv på Norsk*. MELK/ LittMELK
- Larsen, C. J., Sandberg, S., & Pedersen, W. (2005). *Tunge kyss - lette identiter?* Sosiologisk tidsskrift, 13, s. 107-132.
- Lundahl, P. (1998). *Lesbisk Identitet*. Stockholm: Carlsson Forlag.
- Mørch, A. J. (2003). M. M. Bakhtin. I *Latter og Dialog, Utvalgte Skrifter*. Cappelen Akademisk.
- Oseman, A. (2019-2023). *Heartstopper*. Webtoon.
- Pedersen, J. (2021). *Traumeteorier og Traumefortellinger: Maria Kjos Fønns Roman Kinderwhore (2018) i Lys av Psykoanalytisk Traumeestetikk og Dagligspråksfilosofisk Anerkjennelsestenkning*. [Masteroppgave, Universitet i Bergen]. BORA.
<https://bora.uib.no/bora-xmliui/handle/11250/2761245?show=full>
- Rem, T. (2010). *Født til Frihet en Biografi om Jens Bjørneboe*. Cappelen Damm.
- Renberg, T. (2003). *Mannen som Elsket Yngve*. Forlaget Oktober.
- Småge, I. G. (2021). *Skolen som hjemmested og gjemmested: En analyse av Maria Kjos Fønns samtidsrealistiske ungdomsroman Kinderwhore, med fokus på traumer og litteraturdidaktisk arbeid på ungdomstrinnet*. [Masteroppgave, Universitetet i Agder].
- Vold, J. E. (2000). *Mørkets Sangerske en Bok om Gunvor Hofmo*. Gyldendal forlag.
- Øxnevad, M. (2022). *Feminin Gange*. Forlaget Oktober.

